

УДК 636.2:591.16:591.466

ДІАГНОСТИКА І ЛІКУВАННЯ НЕПРОХІДНОСТІ ЯЙЦЕПРОВОДІВ КОРІВ

*Г. М. Калиновський, д. вет. н., професор, В. Л. Шнайдер, асистент
shnaider121182@gmail.com*

Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир

У ветеринарній акушерській і гінекологічній практиці для визначення прохідності і стану яйцепроводів у неплідних корів запропоновані різні способи діагностики, серед яких найпоширенішим є пальпація через пряму кишку та запозичені із гуманної гінекології методи пертубації.

Мета досліджень — діагностування і лікування непрохідності яйцепроводів у корів.

Дослідження виконані на препаратах і коровах за різного стану організму. Попередньо тиск, необхідний для пертубації яйцепроводів, визначали на ізольованих матках корів за різних форм патології репродуктивних органів та фізіологічного стану організму (зокрема неплідних корів за гіпофункції яєчників, наявності персистентного жовтого тіла і кисти яєчників, субклінічного хронічного ендометриту, хронічного ендометриту), а також отриманих від корів з терміном тільності від 1,5 до 5,5 місяців. Повітря вдували через шийку матки та через лійку яйцепроводів або прокол стінки матки. Катетер при дослідженні клінічних тварин, введений в ріг матки, фіксували рукою.

Диференціювання і лікування корів шляхом продування яйцепроводів педебачає з'ясування в анамнезі та виконання таких послідовних маніпуляцій: визначення стану корів, перебігу і характеру прояву статевих циклів, їх частоту і ритмічність, результати ректальної пальпації внутрішніх статевих органів з визначенням стану яєчників і, за можливості, яйцепроводів; фіксацію корови, проведення гігієнічних процедур зовнішніх статевих органів, епідуральну сакральну анестезію в період стадій гальмування і рівноваги, приєднання до системи апарата стерильного катетера, введення його в піхву, фіксацію шийки матки однією рукою, введеною в пряму кишку, і просування катетеру під контролем руки через її канал у порожнину матки і далі в ріг матки. Зафіксований через пряму кишку в розі матки катетер відтягують від стінки рога на 0,5 см і нагнітають повітря, слідкуючи за показником манометра. Допустиме коливання тиску в межах від 40–140 мм рт.ст. Продування яйцепроводів можна виконувати в неплідних корів, у корів, які часто приходять в охоту в різні стадії, окрім стадії збудження статевого циклу.

Надзвичайно важливим складником при консервативному лікуванні корів з порушенням функціональних і запальних процесів у яйцепроводах є новокаїнова блокада за В. І. Завірюхою (1999), терапевтична ефективність якої підвищується при додаванні до розчину новокаїну лідази. Застосування на тлі масажу яйцепроводів разом з їх зв'язкою новокаїнової блокади з додаванням до новокаїну лідази, введення «Фетоплацентату» і комплексного вітамінного препарату забезпечувало стимулювання обміну речовин у всьому організмі, зокрема в ланцюгу «гіпоталамус–гіпофіз–яєчники–матка» і клінічно проявилось виникненням стадії збудження статевого циклу. Сумісний вплив місцево на органи тазової порожнини розчину новокаїну й ензимного препарату забезпечувало активацію кровообігу та розсмоктування ексудату в тканинах зв'язки і гіпертрофованих клітинах стінки маткових труб, а їх масаж сприяв відтоку рідини з втягнутих у запальний процес тканин.

Таким чином, запропоноване нами трьохетапне консервативне лікування дає можливість диференціювати і виокремити патологію маткових труб від інших патологічних процесів у внутрішніх статевих органах, що зумовлюють симптоматичну форму неплідності корів.